

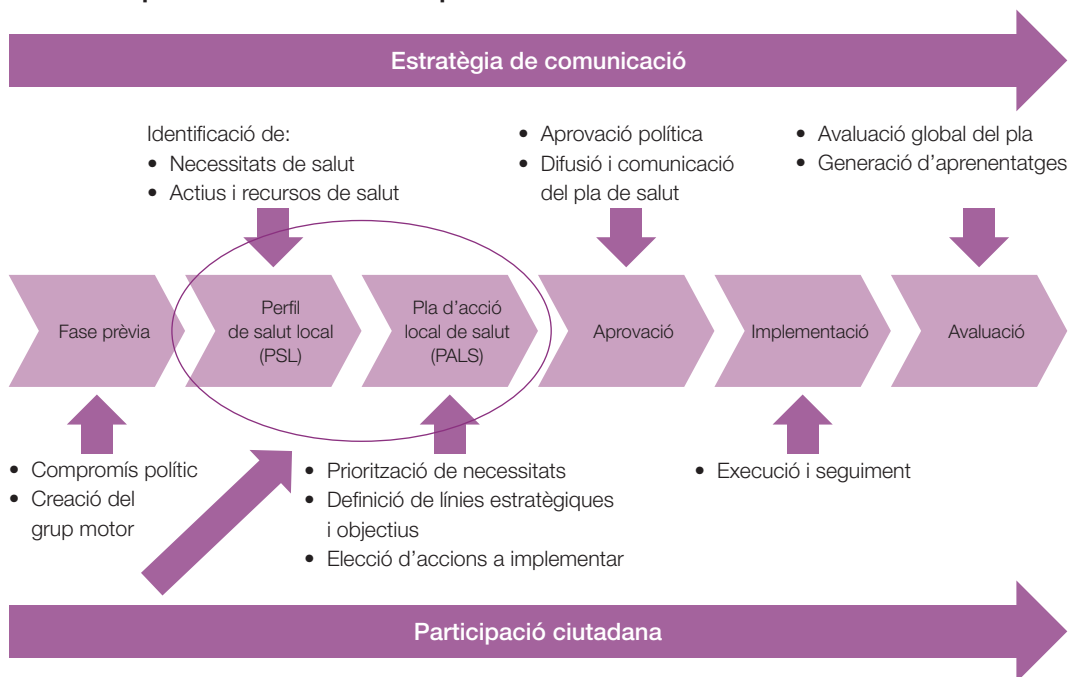
Introducció

Què són els plans locals de salut (PLS)

Els PLS són instruments per dissenyar i planificar actuacions que permetin millorar, promoure i protegir la salut de la ciutadania, partint d'un concepte integral de la salut i d'un enfocament de la salut en totes les polítiques en què tant la comunicació com la participació ciutadana tenen un paper clau durant el procés d'elaboració del pla.

Malgrat que sovint es pensa en l'avaluació com una fase final del procés d'elaboració d'un PLS, de fet hauria d'estar plantejada i integrada en el seu disseny des del primer moment.

Gràfic 1. El procés d'elaboració d'un pla local de salut

Font: Elaboració pròpia.

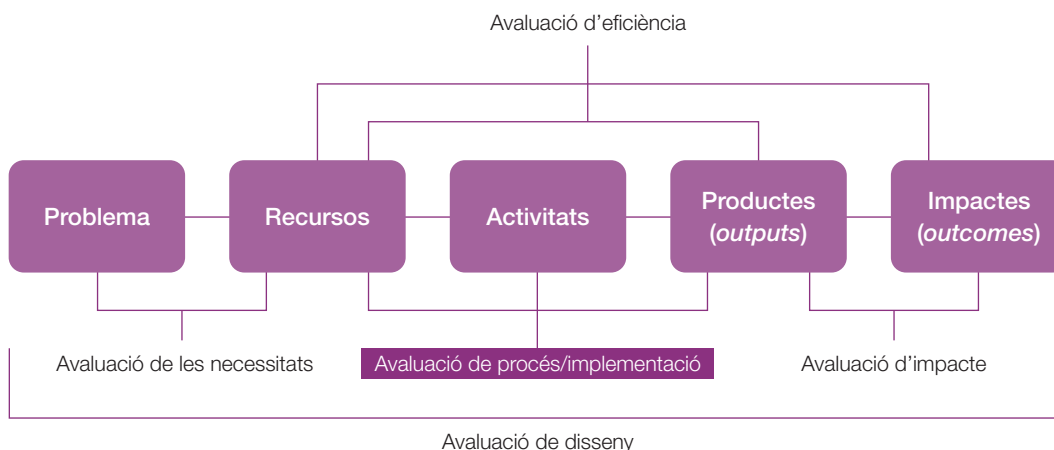
L'avaluació de polítiques públiques i el model d'avaluació proposat a la Guia

Avaluar una política pública consisteix a valorar les intervencions dels organismes públics segons els seus productes i els seus impactes en relació amb les necessitats que pretenen satisfer, i a proveir informació rigorosa, basada en evidències, que puguin fonamentar la presa de decisions (Comissió Europea, 2007). Cal tenir en compte, doncs, que l'avaluació no és un fi en si mateix, sinó un instrument que ha d'ajudar a millorar la intervenció pública avaluada.

Segons el tipus d'avaluació que vulguem fer, podem classificar les avaluacions en:

Tipus d'avaluació	Descripció
Avaluació de necessitats 	Analitza si la naturalesa, la magnitud i la distribució del problema o de la situació social justifica l'existència del programa o política i si el disseny del programa o política té en compte aquestes característiques. Aquest tipus d'avaluació és especialment rellevant com a primer pas a l'hora de planificar un programa nou o reformular-ne un d'existent.
Avaluació del disseny 	Consisteix a determinar la solidesa, la lògica i la coherència del programa o de la política en què s'emmarca . Es tracta d'analitzar si el disseny del programa o política pel que fa a recursos, activitats, productes i impactes esperats és versemblant i útil per resoldre el problema de partida que els ha motivat.
Avaluació del procés/ implementació 	L'objectiu de l'avaluació del procés o la implementació s'orienta a determinar el que el programa o la política realment fa en comparació amb el que estava previst . Valora si el programa o la política va assolint els resultats esperats, i si els diferents components o parts que intervenen en la seva execució són adequats i funcionals en relació a aquests resultats.
Avaluació d'impacte 	Se centra a esbrinar si la intervenció efectivament mitiga el problema que li dona raó de ser , tractant d'atribuir la causalitat dels canvis succeïts al programa o a la política avaluada.
Avaluació d'eficiència 	Analitza, en el cas de programes madurs i ben establerts, els impactes o beneficis socials generats per la intervenció en relació als costos associats , intentant respondre a la pregunta de si els impactes justifiquen els costos.

Gràfic 2. Tipus d'avaluacions de polítiques públiques

Font: Elaboració pròpia a partir d'Ivàlua, 2009a.

Aquesta Guia se centra en el seguiment i en l'avaluació del procés/implementació dels PLS. L'objectiu és oferir un marc comú per portar a terme tant el seguiment (capítol 2) com l'avaluació dels PLS (capítol 3). Malgrat que aquest no és l'objectiu central, també s'han volgut oferir diverses recomanacions adreçades als ajuntaments interessats a portar a terme una avaluació més enfocada en l'impacte (capítol 4).

Com utilitzar aquesta Guia

La *Guia pràctica d'avaluació d'un pla local de salut* s'ha redactat amb la voluntat de facilitar als equips municipals de salut un abordatge autònom del seguiment i l'avaluació del seu PLS. Malgrat que vol ser un instrument eminentment pràctic, també incorpora continguts teòrics bàsics que es poden complementar amb altres guies publicades per la Diputació de Barcelona. Al llarg de la Guia, els continguts de caire pràctic es ressalten en color per diferenciar-los de la resta de continguts més teòrics. També es trobaran, al llarg del document, alguns apartats identificats amb una bombeta, amb recomanacions pràctiques, exemples o pràctiques de referència.

Pel que fa al contingut:

Capítol 1	Analitza les diferències entre el seguiment i l'avaluació d'un PLS, i ofereix un seguit de recomanacions als ajuntaments abans de fer els primers passos.
Capítol 2	Presenta un model de seguiment dels PLS i proporciona una eina per facilitar aquesta tasca als ajuntaments.
Capítol 3	Desenvolupa un model d'avaluació dels PLS, en base a sis dimensions, i detalla com es poden analitzar en cada cas.
Capítol 4	Sense entrar en detall ja que queda fora dels objectius de la Guia, aquest capítol es dedica a l'avaluació d'impacte i proposa un seguit de reflexions sobre els reptes d'aquest tipus d'avaluació, així com recomanacions i algunes pràctiques de referència.
Capítol 5	Planteja la difusió dels resultats del seguiment i l'avaluació dels PLS.
Capítol 6	Recull un decàleg, a manera de resum, amb els deu principis bàsics que caldria tenir en compte a l'hora de fer el seguiment i/o avaluació dels PLS.